

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

13⁵⁹
м/из

УВАЖАЕМИ/А ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 85, ал. 1 от ПОДНС внасям(е) проект за решение **Задължава Министерски съвет да промени План за възстановяване и устойчивост в част енергетика** с мотиви към него.

Молим, проектът за решение да бъде предоставен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Делюс Добрев

Теменужка Петкова

Красимир Вълков

Манюс Манев

Никола Стойков

Денца Сачева

РЕШЕНИЕ

ЗАДЪЛЖАВА МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ ДА ПРОМЕНИ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ В ЧАСТ ЕНЕРГЕТИКА

Народното събрание на основание чл.86 от Конституцията на Република България, Решение на Народното събрание от 31.01.2020 г. /ДВ бр.11 от 7.02.2020г./, Решение на Народното събрание от 8.11.2022г /ДВ бр.90 от 2022/ и чл. 85, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

РЕШИ:

1. Задължава Министерския съвет чрез зам. министър-председателя по управление на европейските средства и министъра на енергетиката в срок до 31.01.2023 г. да предприеме всички необходими действия и на основание чл.21 „Изменение на плана за възстановяване и устойчивост“ от Регламент (ЕС) 2021/241 на европейския парламент и на съвета от 12 февруари 2021г., включително и в редакцията му след постигнатото на 14.12.2022 г. политическо споразумение между Съвета и Европейския парламент относно изменения Регламент, въз основа на промяна в обективните обстоятелства, невъзможността на България да изпълни поетият ангажимент и с цел постигане на приоритетите на плана REPowerEU да отправи обосновано искане до Комисията, като направи предложение за изменение на Плана за възстановяване и устойчивост на Р България и да постигне съгласие и предварителна положителна оценка от Европейската комисия относно изменение на Плана за възстановяване и устойчивост на Р България в следните раздели:

- в раздел 2.Б. „Зелена България“, 2.Б.1 Нисковъглеродна икономика, реформа 10 „Декарбонизация на енергийния сектор“ /стр.113/ да отпадне поетия ангажимент за намаляване на въглеродните емисии от производство на електроенергия с 40% до края на 2025 г., вземайки изходните нива от 2019 г. Министерският съвет следва да предприеме такива действия, с които да гарантира привеждането на ангажимента в съответствие с приетия през 2020 г. от Европейската комисия Интегриран план енергетика климат /ИПЕК/ на

Р България, като се осигури работата на централите на въглища, без ограничение поне до 2038 година.

- в раздел 2.Б. „Зелена България“, 2.Б.1 Нисковъглеродна икономика, Реформа 10, Инвестиция 8 Национална инфраструктура за съхранение на електрическа енергия от ВЕИ /RESTORE/ /стр. 115/ да се промени в грантова схема за батерии за физически и юридически лица с интензитет на помощта 50%.

- в раздел 2.Б. „Зелена България“, 2.Б.1 Нисковъглеродна икономика, Реформа 8, Инвестиция 6 Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1.4GW ВЕИ и батерии /стр. 108/ да се промени като отпадне подкрепата за ВЕИ и се преформулира както инвестиции в развитието на мрежата високо напрежение на ЕСО.

- в раздел 2.Б. „Зелена България“, 2.Б.1 Нисковъглеродна икономика, Инвестиция 7: Развитие на използването на геотермална енергия в България за производство на електрическа и топлинна енергия да се пренасочат в раздел 2.Б. „Зелена България“, 2.Б.1 Нисковъглеродна икономика, Инвестиция 1: Енергийна ефективност в сграден фонд – за многофамилни жилищни сгради, с приоритет решаване на проблема с енергийната бедност.

ВНОСИТЕЛИ:

Депи Добрев

Теменужка Петкова

Красимир Волчев

Манол Манев

Нико Бацков

Деница Савева

МОТИВИ

В Съобщението на ЕК от 18 май 2022 г. „План REPowerEU“ е посочено, че държавите членки следва да добавят към своите съществуващи ПВУ специална глава с нови действия за постигане на целите на REPowerEU за диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта от изкопаеми горива. Ние считаме, че тази специална глава следва да включва както нови действия, така и привеждане в съответствие с целите на REPowerEU на някои от съществуващите реформи и инвестиции.

Към момента на приемане и одобряване на ПВУ, макар войната в Украйна да беше започнала, въздействието на военните действия върху енергийните пазари в ЕС все още не беше се реализирало в пълна степен. Именно поради това ЕК предприе действия, насочени към смекчаване на последиците от конфликта в Украйна върху икономиката на ЕС пред май (мерките по плана REPowerEU), последвани от допълнителни пакети с мерки и законодателни предложения през септември, октомври и ноември.

Обективните обстоятелства, свързани с трудности в резултат на високите цени на енергията и опасенията по отношение на енергийната сигурност, извели на преден план прекомерната зависимост на ЕС от вноса на газ, нефт и въглища, налагат някои от реформите и инвестициите в ПВУ да бъдат изменени, така че да допринесат в по-пълна степен към ускоряване на прехода към чиста енергия и постигане на по-устойчива енергийна система и истински енергиен съюз. Основната цел при промяната на мерките в ПВУ е те да доведат до намаляване на зависимостта си от вносни изкопаеми горива и най-вече природен газ, както и да ускорят в по-голяма степен енергийния преход чрез спестявания на енергия и насърчаване на ВЕИ.

Намаляването през 2025г. на въглеродните емисиите с 40% спрямо нивата през 2019г. противоречи пряко на основополагащата цел на REPowerEU за намаляване на зависимостта от вносни изкопаеми горива и намаляване на потреблението на природен газ. Поради свързаността на енергийния пазар, намаляването на производството на електроенергия от термалните електроцентрали (което ще бъде крайният резултат от постигането на тази цел) ще доведе до увеличаване на производството на електроенергия от други базови мощности, използващи природен газ или въглища в други страни в Европа. В ситуация на очакван дефицит на природен газ в размер на 27 млрд кубични метра за 2023, съгласно последните изследвания на Международната енергийна агенция от декември 2022г., и предвид липсата на перспективи за успокояване на енергийните пазари до 2026г., подобно

намаляване на производството на електроенергия ще окаже критично негативно влияние не само на България, ами и на целия енергиен пазар на ЕС. Необходимостта от изменение на ПВУ на Р България в посочените раздели, инвестиции и проекти е продиктувана от стремежа за използване на средствата по ПВУ по най-ефективен, ефикасен и икономичен начин, в съответствие с новите цели заложи в REPowerEU и невъзможта на България да изпълни поетият ангажимент.

Ускоряването на прехода към зелена енергия, инвестициите в енергийна ефективност и възобновяема енергия следва да бъдат приоритизирани при изменението на ПВУ. В тази връзка, най-оптимални резултати биха били постигнати ако някои от мерките бъдат по-фокусирани върху директни мерки за подкрепа на бизнеса и гражданите, които ще доведат пряко до енергийни спестявания и до енергийна независимост чрез производство на собствена енергия от ВЕИ.

ВНОСИТЕЛИ:

Детяна Дъбелев
Теменужка Петкова
Кристиан Вълчев
Маноил Манев
Нико Станков
Делица Цвета